

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.
 Fiókkiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Bertá dohány-
 tözsdéjében. Ujvidéken: Schaffer Péter könyvkereskedés-
 ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
 Rosenberg A. cégnél.
Politikai lap.

Alapította:
LATINOVITS PÁL.
 Felelős szerkesztő:
PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre 12 K. — Fél évre 6 K. — Negyed évre 3 K.
 Tanítóknak, aljegyzőknek, írásoknak, földműveseknek és szeré-
 nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 8 kor. félévre 4 kor.
 negyedévre 2 kor.
Megjelenik hetenként.

A háboru évfordulója.

Most van évfordulója, hogy a vérben uszó világháboru megindult. 1914. július végén dőlt el annak az elhatározó lépésnek a sorsa, melyet a kettős monarchia a szomszédos Szerbiával szemben tett. Minthogy a béke zavartalan főtartására a megfelelő biztosítékot meg nem kapta, megüzente a háborút a kis állam ellen. Nyomon követte ezt Oroszország, Franciaország és Anglia ellenünk és Németországnak mellettünk való állásfoglalása. Olaszország, a mi kedves, derék »barát«-unk a semlegesség kényelmes mezébe bujt és leste a kínálkozó alkalmat. Azóta már levette az álarcot és veszettül dolgozik annak a népnek a »felszabadítás«-án, mely hallani se akar róla.

A háboru kezdete nekünk kedvezett. Később az ellenség felé fordult a szerencse csillaga. De csak rövid időre. Mert 3 hónap óta ismét feltartóztatatlanul megyünk előre az ellenség birtokai való térhódításban. Oroszországot — ha a jelek nem csálnak — már annyira megpuhitottuk, hogy csak ideig óráig állhat saját lábán. A francia—angol—belga szövetség még ellentáll a német erő nyomásának; de csak addig, amíg az északi medvével végzünk.

Olaszország mintha nem is számítana a háboruban. Minden erőfeszítése hiábavaló volt.

Mi pedig bizalomtól és reménytől eltelve nyugodtan tekintünk a jövő felé.

A gabonakereskedők föladata.

A Haditermény Rt. (rövidítve H. T.) a bevásárlásnál igénybe veszi a lehetőség határain belül mindazokat a kereskedőket, akik eddig is hivatalsszerűen foglalkoztak gabona adás-vételével. Ezért a föltétlenül megbízható kereskedőknek, a kikről megbízhatóságuk igazolására 100 000 K. óvadékat követel meg, megbízásokat ad meghatározott mennyiségű gabona vásárlására. A bizonyos bevásárlásainál nincs bizonyos helyhez vagy vidékhez kötve, hanem ott veheti meg a gabonát, ahol jónak látja. Az országot tehát nem osztották fel körzetekre és sehoh senkinek sincs kizárólagossági joga.

Ha a bizonyos már megvette azt a mennyiséget, amelynek bevásárlásával a H. T. megbizta, az nem jelenti azt, hogy működését be kell szüntetnie. A neki kínálózó tétélekről azonnal jelentést kell tennie a H. T.-nek és a társaság a lehető leggyorsabban intézkedni fog az ilyen tétélek meg-, illetőleg átvétele végett.

A megbízást közönséges üzleti levélben lehet kérni, de ahhoz pontosan kitöltve csatolni kell azt a kérdőívet, amelyet a Magyar kereskedők Lapja 28. (július 10.) számában közölt és a melyet a H. T. mindenkinek rendelkezésére bocsát. A H. T. igazgatósága a kérvényeket felülvizsgálja és a kérvényezőket az elintézés felől értesíti. Eddig kétszáznál több megbízást adtak ki, de ugyszólván, mindennap adnak újabb megbízásokat.

A H. T. megbízása nélkül is vásárolhat minden hivatalos gabonakereskedő (aki eddig is foglalkozott gabona adás-vételével) szabadon buzá, rozst, kétszerest, árpát és zabot továbbeladás céljára olyan termelőktől, akiknek eladásra szánt termése az említett gabonaneműekből nem haladja meg a 100 métermázsát. Az így összegyűlt mennyiség azonban már nem képezheti szabad forgalom tárgyát. Abból csak közvetlenül fogyasztóknak szabad szeptember 15 ig olyan

mennyiséget eladni, amely a fogyasztó háztartási szükségletére 1916. augusztus 15 ig, fejenként és havonként 10 kg ot számítva elegendő. Az így esetleg eladott mennyiséget felül maradó gabonát mindenki tartozik a mindenkori érvényes maximális áron a H. T.-nek fölárlani.

Rendőrségi kitüntetések.

A hivatalos lap keddi száma közli, hogy a király az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálataik elismeréséül *Pamlényi Gábor* határrendőrségi tanácsosnak, az ujvidéki határrendőrség vezetőjének a hadidiszitményes III. osztályu *vaskoronarendet* díjmentesen, *Payerle Nándornak*, Ujvidék sz. kir. város rendőrfőkapitányának a *Ferenc József-rend* lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján adományozta.

Mindkét kitüntetés derék, lelkiismeretes, föladata magaslátán álló tisztviselőt ért. *Pamlényi Gábor*, ki fiatal kora mellett már jó néhány esztendeje vezeti az ujvidéki határrendőrségi hivatalt, ebben az állásában pályafutásának legelején olyan eredményeket és sikereket ért el, hogy a király a *Ferenc József-rend* lovagkeresztjével jutalmazta. Mostani előkelő kitüntetését annak az emberfeletti, céltudatos, a nehéz idők követelményeit kielégítő nagyhorderejű tevékenységének köszönheti, melyet a Szerbiával való háboru ideje alatt fejtett ki.

Payerle szintén komoly és ügybuzgó vezetője az ujvidéki rendőrkapitányi hivatalnak. A déli háboruban Ujvidék csomópontja a polgári és katonai közlekedésnek. A háboru előintézkedések sulypontja jó ideig ide nehezedett. A rendőrkapitányra tehát nehéz és felelősségteljes föladat hárult, hogy a közbiztonság és a közrendeszet állapotát a helyzetadta kívánalomnak megfelelően fentartsa. *Payerle* ezekben a sulyos időkben méltónak bizonyult sok körültekintést igénylő állása betöltésére. Ezt ismeri el a királyi kitüntetés.

Merénylet egy jegyző ellen.

Kerény, július 20. (Saját tudósítónktól.)
 Egy vérlázító eset tartja izgalomban községünk lakosságát.

A hadi segélyezések sok tekintetben elhibázott rendszerre immár véres gyümölcsöt termett. A felsőbb polgári és katonai hatóságok által a községi jegyzőhöz utasított s elvakított katona immár fegyverét használja jegyzője ellen, mert kevesli a segélyt, amit az állam ad családjának s mit szerinte csakis a jegyző képes még magasabbra emeltetni (!?) *Drobina Antal* kerényi napszamos, ki mint népfőlkelő az esztergomi fogolytáborban van szolgálatra beosztva, engedély nélkül haza szökött és folyó hó 15-én délután 5 óra tájban bement a község házára, mint többek előtt mondotta — »rendet csinálni egy kicsit!«

Az elvetemült ember egyenesen *Rózsa Dezső* községi jegyző irodájába nyitott s durva hangon vonta kérdőre a jegyzőt, hogy »miért akarja az ő családját tönkre tenni?« Persze a jegyző mitsem tudott erről, mert

hiszen ellenkezőleg ő vétette föl *Drobina* családját még 1914. év őszén a segélyezendők közé s az asszony egyszerre 110 korona segélyhez jutva 60 koronát mindjárt férjének juttatott, ennek kérése folytán a fogolytáborba!! Eppen ezért figyelmeztette a jegyző *Drobina*-t, hogy ne mondjan ilyen alap nélküli dolgokat, de főleg, hogy tisztességes hangot használjon. Erre *Drobina* még gorombább lett s midőn a jegyző ajtót mutatott neki s felhívta, hogy távozzék, kirántotta oldal-fegyverét s a jegyzőre támadt. A jegyző bár íróasztalán feküdt forgópisztolya, hozzá sem nyult, hanem fegyvertelenül védekezett támadója ellen, s csak midőn éles vágás érte fejét s elborította a vér, akkor kiáltott rendőrért. A szomszéd szobában lévő öreg kiségitő írnok, *Chorus Iván* nyug. vasuti előljáró berohant s dicséretre méltó elszánt-sággal abban a pillanatban kapta át *Drobina* derekát, midőn az bajonettjét a szemben álló jegyző mellébe akarta mártani.

A lármára azután a rendőrök is előkerültek s lefegyverezték a dühögő katonát, ki a dulakodás közben *Chorus* fejét is alaposan megsebezte szuronyával. Az őrizet alá vett embert a csendőrség vasra verve szállította el.

A háboru.

— Saját tudósítónktól. —

Baja. *Vukatics Gábor* vezérőrnagy a napokban itt volt s megvizsgálta a katonai kórházakat és ügykezelő irodákat. Mindent rendben talált. Csupán célszerűségi szempontból volt egynemely észrevétele. A napokban nálunk volt dr. *Miskolczy Imre* orsz. képviselő, a délvidéki katonai egészségügyi kormánybiztos is. Mindent alaposan vizsgált meg. Sok kifogásolni valót talált. A hatóságot a következő intézkedések megtételére utasította: Az elárusításra kirakott élelmiszerek nemcsak az üzlethelyiségekben, hanem a piaci elárusítók kirakodó helyein is a legyek ellen organin-szövettel letakarandók, a kolerafertőzött helyiségek a rendőrség kiküldöttének személyes közbenjöttével fertőtlenítenendők, a Lőkert melletti fecalia telep az országutttól távolabb helyezendő, még egy légszivattyus pócegödörítőt készülsz lesz beszerzendő stb. A városi tanács a min. biztos kívánságait természetesen teljesíteni fogja, annál inkább is, mert a felmerülő költségeket, minthogy azokat a kolera elleni védekezés tette szükségessé, az államkincstár meg fogja téríteni.

Óbecse. Az itt tartózkodó izr. vallásu katonák részére — a parancsnokság intézkedésére — istentiszteletet rendeztek, mely alkalommal dr. *Friedmann Ernő* szarvasi főrabbi, tábori lelkész szárnyaló eszmékkel tele predikációban beszélt a katonák erényeiről és vitéz tetteiről.

Kishegyes. *Cserny Rezső* itt tartózkodó népfőlkelő örvezető a napokban a harc téren szerzett betegségében meghalt. Nagyarányu temetést rendeztek, melyen *Limbek Pál* jegyzővel az élén, az előljáróság is megjelent.

Palona. *Gerstenmayer János* palonai lakos mint népfőlkelő szakaszvezető vett részt a háboruban. Még az elmúlt év őszén novemberben részt vett a »Suha-gorai« útközvetben a hol hősiiesen harcolva megsebesült. A tanusított hősiességéért a legfelsőbb hadvezetőség által a vitézségi érmet és adományozó oklevelét nyerte. Ezen érmet átadását a községi előljáróság tolyó hó 4-én ünnepélyesen az egész község közönségének jelenlétében eszközölte. *Hirman Máté* községi jegyző sokac és német nyelven megható beszédet intézett a közönséghez és a kitün-

tetethez, melynek befejezte után a nép könnyezése között tűzte fel mellére a vitézségi első osztályu érdemeit. Örült és örül az egész község, hogy ezen magas kitüntetésben egy palonai lakos is részesült, aki vitézségével és hősiességével arra lényeg részleg járult.

Káty. Környékünkön a háborus élet igen mozgalmas. A közigazgatási teendők itt is folyton szaporodnak és mindinkább szétágaznak. **Városi Mihály** jegyző dicséretreméltó körültekintéssel igyekszik a dolgok rendes menetét biztosítani.

Tiszakálmánfalva telepés községben a háboru hatása alatt nagyon megérezték a gazdasági munkásszék hiányát. **Horváth János** jegyző és **Milla** lelkész a hiányok pótlása körül eredményel buzgólkodtak.

A szegedi siketnéma intézet.

A siketnémák szegedi intézete ezidén takarékossági okokból nem adott rendes, terjedelmes, nyomtatott értesítőt, hanem rövidebb keretbe szorítva, könyvmatu sokszorosítással ismerteti az utolsó tanév eredményét.

A rövidebb jelentésből is — mint mindig — ezúttal is megállapítható, hogy ez a jó hírű intézet, mely a kitűnő igazgató **Klug Péter** vezetésével és csupa jeles erőből álló tanári kar közreműködésével folytatja humanus hivatását, földadata magaslatán állott.

A jelentésnek a tanári karra és a növendékre vonatkozó része a következő:

Az intézetnek e tanévi működését — mely anyagi okokból és főleg, mivel a testületnek 9 tagja katonai szolgálatot teljesít, a növendékeknek csupán egy részére terjeszkezhettek ki — a következőkben vázolom:

A tanévet szeptember hó első napjaiban, alig néhány napi késedelemmel, nyitottuk meg. Felvételt 86 rendes és 15 foglalkoztatóbeli, összesen 101 növendék. Ezek közül a tanév folyamán kimaradt 3 rendes, 1 foglalkoztatóbeli, meghalt 1 r., maradt a tanév végén 96 növendék.

Miután a növendékeknek csupán egy része volt felvehető, a felvételnél különös figyelemmel kellett lenünk, hogy egyrészt az előző évi tanítás eredménye lehetőleg biztosítsák, tehát elsősorban oly gyermekek vétsenek fel, kik ha tanítás nélkül maradnak, a már a tanultakat könnyen elfelejthetik, másrészt pedig olyanok, kiknek családi és egyéb körülményeik a felvételt leginkább szűkséggé teszik. Ezekre való tekintettel első osztály nem vétett fel, ellenben behívták a II. III. és IV. osztálybeliek valamennyien, az V. VI. VII. és VIII. osztályokból pedig együttesen 21 gyermek. Ezek tanítását 8 hónapon át 4, 2 hónapon át 3 összevont csoportban **Klug Péter** igazgató heti 20, **Nésey János** tanár heti 27 és **Mayer Dezső** heti 25 órában az egész tanéven át, továbbá **Ruszwurm Kálmán**, a temesvári intézetnek mint sebesült katoná, Szegeden tartózkodó tanára október, március és április, **Gyömörey Alfonz**, az ungvári intézetnek ezidőben Szegeden tartózkodó tanára pedig november, december, január és február hónapokban heti 25 órában látták el. Kivülük a katonai hatóság engedélyével március 1-től a tanév végéig **Plichta Béla** katonai szolgálatot teljesítő testületi tag tanította a fiúk tornáját heti 4 órában. Mint óraadók a lányok kézimunkáját és tornáját **Kopasz Julia** heti 9, a rajzot **Cholnoky Károly** gimnáziumi és **Sebestyén Károly** polg. iskolai rajztanárok heti 4—4, a r. k. hittant **Kiss János** heti 4, a ref. hittant **Godács Imre** és az ág. h. év. hittant **Ország József** heti 1—1 órában tanították. Fájdalommal kell itt megemlékeznem az intézet kiváló kézimunka és tornatanítónőjének, **Schnitzlné Holzinger Erzsébet**nek elhunytáról; benne az intézet értékes munkakerő, a növendékek szerető, gondos és lelkiismeretes oktatójukat veszítették. A harctéren szerzett betegségben hunyt el ref. növendékeink buzgó hitoklatója, **Dávid Mihály**. Mindkettőjük emlékét kegyelettel őrizzük.

Katonai szolgálatot a testület tagjai közül **Abraham János**, **Gábor Lajos**, **Gyovay D. József**, **Kákonyi Sándor**, **Láng István**, **Millassin Gyula**, **Plichta Béla**, **Schnitzl Gusztáv** és **Szabados Ödön** teljesítettek. Legtöbben közülük a különböző harctéren küzdenek, **Gyovay D. József** pedig Przemysl elcsérelésével orosz fogságba került.

A zombori főgimn. kegyelete.

Zombor, 1915. július 27. (*Saját tudósi tónktól*). Már többször megemlékeztünk a zombori főgimnázium tanári karának ama kegyeletes akciójáról, mellyel az intézet volt növendékei közül a harctéren elesettek emlékét meg akarja örökíteni.

Ez ügyben tegnap, vasárnap értekezlet volt

a megyeházán, melyen a volt növendékek közül igen sokan jelentek meg. Köztük: ifj. **Vojnits István**, dr. **Konyovits Dávid** orsz. képviselő, **Körmöczy Ernő** apátplébános, **Gyurisits György** főjegyző, **Tripolszky Gyula** vm. főjegyző, dr. **Spitzer István** főorvos és mások.

Az értekezlet célját **Buday** hittanár ismertette. Javaslatát elfogadják s az előkészítő bizottságot nyomban ekként alakították meg:

Elnök lett: ifj. bajsai **Vojnits István**, társelnökök: dr. **Falcione Árpád**, dr. **Konyovits Dávid**, **Körmöczy Ernő**, dr. **Major Károly**, dr. **Nikolits György** és **Scultéty Ferenc**, ügyvezető elnökök, egyúttal a végrehajtó bizottság elnökei: dr. **Baloghy Ernő**, **Buday Gergely** és dr. **Frank Mihály**, jegyzők: **Klemm Gyula**, dr. **Popovits Konstantin** és **Tripolszky Gyula**, pénztárnokok: **Novákovits Izidor**, **Sztrilich Zsigmond**, **Blumenthal Miklós** és **Bukta Gábor**, ellenőrök: **Kohut Kálmán** és **Major József**. **Végrehajtó bizottság**: dr. **Buják József**, dr. **Czeisel L. József**, **Csányi István**, dr. **Donoszlovits Vilmos**, dr. **Dömötör Győző**, dr. **Duchon János**, **Falcione Lajos**, dr. **Gombos Ignác**, dr. **Huber József**, dr. **Jovánovits József**, **Kleiner Lajos**, **Krizmanits Imre**, dr. **Lalosevits János**, **Maticz Gusztáv**, dr. **Mayer Nándor**, dr. **Pataj Sándor**, **Spanyol József**, **Tárcazy Dezső**, dr. **Thurszky Zsigmond**, **Weidinger Lajos**.

H I R E K.

Lemberg visszavételekor.

Irla: **Vértési Károly**. (2)

A meggondolatlanul felidézett világháboru során, a világtörténet legnagyobb keltén két ház épült. Az egyik homokos, laza talajon, a másik sziklászilárdon. Az elsőnek felépítéskor nem válogattak anyagban, eszközökben. A második épületeinek támasztó pillére az igazság és hazafiság volt. Azért nincs is rejtelmen rajta, nem a világ csodák csodája, ha **Dávid** legyőzi **Góliátot**, ma embere a világ rémítgetőjét, a rettegett elmaradtait. Akkor paritáival, kövel, most nagyorku ágyuval, érccei.

Ünneptársakor mély hálával emlékezzünk arról, hogy a halál bőkezűen aratott emberéletet a dicsőségünk mezején. Emlékezzünk arról, hogy a halál dus vámot követelt abból, amit az élet adott és emlékezzünk eszmátlansággal arról is, hogy nagyon megfogyasztott a munkásszék itthon.

Emlékezzünk azért elsőbbsen kegyelettel, részvételt kelve, azokról a győzelmeket egymásra halmozó, soraikból immár kifordult fiainkról, testvéreinkről, rokonainkról, barátainkról, akik a legnagyobb világháboruban, hazánk, valamennyiünk védelmében erős harcot állva, a halál szemébe bátran néztek. Vértük hullatásával, sebesüléseikkel, az emberin tulmenő hősiességgel — mondva — halálmerészséggel sem bírtak megbirkózni az enyészto halállal és a sorstragediájukban értünk multak ki hegyi hadviselésben, csatasíkon, vár ostromnál, ágyukeresztűzben, lövészparokban, szuronyrohamban és a dicső hadfegyvertényük után, melylyel befolytak a történelem alakítására, ott hagyják a csonkjukat, ahol teli forró hazaszeretettel utolsó dobant szívük a haziért. Dicsőségessé végeztük utolérte őket. A megérdemelt vaskereszt helyett, egyetlen fakeresztet kapnak a közös sírjukra.

Az előbb a legteljesebb harci lelkesedéssel, felbugyogó jókedvvel, szányaló énekszóval menetelők, immár elnémultak örökre, de reánk hagyták a teljes győzelemben velet hitüket és a magyar katonának legújabb, legjobb értékelését mindenütt, beiföldön külföldön. Amit s akik a 48-as szabadságharcban nem akartak elismerni, elismerik most.

Emlékezzünk második sorban dicső hadseregünkéről és köteles hálánkat leróva emeljünk kalapot minden harcedzett harcosunk előtt, mert **Petőfi** mondása szerint a »királyoknál is nagyobbak a közkatónák.«

Nagy a magyarság küzdő, ütő ereje, katonavitézeink hadrateremtő véralkatásával, bizakodó reményünk legyen benne. Azért csak előre, folyton-folyvást előre a lobogó nemzeti színű zászlóval, mialatt a hazaszeretet a szívükben lobogjon.

A háboru tizenkettedik hónapját eredményesen küzdve, lelkünk mélységéből üdvözöljük szövetséges hadseregeink soha el nem hervadó dicsőségét.

Bátran küzdő katonáink a lelkesedés útján teljes győzelem felé haladjanak s a hadi szerencse soha se forduljon ellenük. Magyar mivoltukat juttassák teljes érvényre.

Szeretett édes hazánkról muljon el a vihar annélkül, hogy öreg fák és fiatal virágok gyökerei szakadjanak ki a földből és az irtalmakkal telfűlött hónapok, szűk napok után derdüljön hazánkra szebb jövő, s a küzdelmes nehéz időben érődő kenyér termésünket, a gabona szemekben rejlő tápláló értékünket, — mely nélkül nem lehet háborut viselni — áldja meg a Teremtő!

Ezért könyörgünk valamennyien mi, kiket a hadisten, házörzésre és sokféle hadsegélyző, készséges, hazafias munka elvégzésére itthon hagyott és felséges győzelmeink nyomán lezajlott reménnyel várjuk a béke költvényét a győztesen boldog, jövőd Magyarországon.

Kitüntetett törzsorvos. A király a **Ferenc József** lovagkeresztjével a katonai érdemre szalagján tüntette ki dr. **Böhm Károly** törzsorvost, az Ujverbáson levő brückai állandó tartalékkórház parancsnokát. Dr. Böhm fáradhatatlan és példásan céltudatos hivatáslejtésével a katonai egészségügynek kiváló szolgálatokat teljesített. A derék orvos nagyludasa és buzgalma sok betegnek és sebesültnek adta vissza egészségét.

A Schneider fiuk. Dr. **Schneider Károly** kulai ügyvéd és nagybirtokosnak három fia küzd a harctéren. Gyula, László és Károly. Mindhárom vitézségével becsületet szerez alya köztisztelet nevének és Bácsmegeye jóhírének. **Schneider Gyula** huszárhadnagyot, ki a 13. század kun huszárezredben szolgált, az ellenség előtt tanusított kitűnő szolgálata elismerésül a signum laudis-sal tüntették ki és főhadnaggyá léptették elő. Dr. **Schneider László** a debreceni 2. honvédszázadban és **Schneider Károly** a szabadkai 4. honvédszázadban szolgálnak a haza szent ügyét.

Uj esperes. A zombori r. k. espereskerület eddigi esperese, **Meszner István** apátplébános lemondott értől az állásról. Az érsek **Kürtösy Antal** bácskerteszi plébánost nevezte ki helyébe.

Vértési-asztaltársaság. Zomborban **Vértési Károly**, az irodalmi társulat volt elnöke köztisztelet nevével asztaltársaság alakult, melynek tagjai közt a társadalom sok tekintélyes tagja foglal helyet. Az alapszabályszerűen működő asztaltársaság elnöke **Lénárd János** adótitárnok.

Kitüntetett tisztak **Dénes Lajos** 6. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagy az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartása elismerésül a hadidiszciplinés 3. osztályu katonai érdemkeresztet kapta, **Náray Antal** 6. honvéd gyalogezredbeli főhadnagynak, **Fischer Géza** és **Göncöl Károly** hadnagyoknak ugyanazért a legfelső dicsőség elismerés tudniul adott **Schneider Gyula** tart. huszárhadnagyot vitéz és eredményes szolgálataért a signum laudis-sal tüntették ki. A következő 86 gy. ezredbeli tiszték eme kitüntetésekkel kapták: A katonai érdemkereszt 3. osztályát a hadiképtelménytel kapta **Magyar Pál** főhadnagy; Signum laudis: **Berán Vince** nyug. alezredes, **Malitzky Kálmán** százados, **Kerekes Frigyes** főhadnagy, **Ceselin Vladimir** hadnagy és **Gyárfás Zsigmond** tartalékos hadnagy.

A postaigazgató Bácsmegeyében. Dr. **Alfay Zoltán** postaigazgató, miniszteri biztos most járja be a bácsmegeyei posta- és távirádahivatalokat, hogy a háborunak az ügykezelésre való hatásáról közvetlen tapasztalatok alapján illetékes helyen beszámoljon. Sok helyen kifogásolni valót talált. De a legtöbb hivatal — mint értesülünk — földadata magaslatán áll. Szilbácson például az elismerés hangján nyilatkozott a postamester ama ügyes intézkedéséről, mellyel a telefon állandó, akadálytalan igénybevételét lehetővé tette.

Hősök halála. **Beck Tibor** 86. gy. e. 1 éves önk. őrmester az északi harctéren elesett.

Szabó Mátyás 86. gy. e. 1 éves önkéntes az oroszokkal vívott véres csalában hősi halált halt.

Zoltán Jenő 86. gy. e. zászlós a galiciai harctéren elesett.

Blum Fülöp torzsa birtokos decemberben szerb hadifogságba került. Kragujevácból tifuszban megbetegedett. Hosszas betegeskedés után idegen földön meghalt.

Kupeczky Alajos verbászi 30. h. gy. e. zászlós hősi halált halt a galiciai harctéren.

Jellinek Sándor zentai kereskedő a galiciai harctéren ellenséges golyóitól találva, meghalt.

Dombovits Béla apatini tartalékos tiszt az északi harctéren elesett.

Uj kereskedelmi tanácsosok. A kereskedelmi miniszter **Frey Imre** zombori és **Ohrmann Kálmán** szabadkai lakost kereskedelmi tanácsosokká nevezte ki.

Előléptetett tisztak. **Trillsam Antal** apatini illetőségű főhadnaggyot századossá léptették elő.

Füleky Dezső óbecsei 23. gy. e. főhadnaggyot századossá léptették elő.

Zimány Jenő zentai joghalgató, 64. gy. e. zászlóst hadnaggyá léptették elő.

Dr. **Biró Aladár** bajai zászlós hadnagy lett.

Gere Kelemen zentai hadapródőrmestert zászlóssá léptették elő.

Megsebesült tisztek. *Hahn János* 86. gy. e. zászlós, *Holek István*, 86. gy. e. önk. őrmester, *Krausz Károly* 86. gy. e. tartalékos hadnagy, *Löbl Marcell*, *Lyubikarits Sándor*, *Palotai Frigyes* 86. gy. e. kadéjtjelöltek az északi harctéren megsebesültek.

A szabadkai m. kir. állami felsőbb leányiskolával kapcsolatosan a következő 1915—16. iskolaévben fokozatos nyolcosztályúvá fejlesztéssel nyilvános jellegű leánygimnázium nyílik meg az esetben, ha mindjárt az első évben kellő számú tanuló jelentkezik. Előzetes beiratkozás f. hó végéig hétköznaponként d. e. 9—10 óráig a felsőbb — vagy a polgári leányiskola IV. oszt. bizonyítványának felmutatásával. Felvilágosítást az intézet igazgatósága ad.

Öngyilkos százados. *Pacher Rezső* százados, ki csak néhány hét előtt tartotta esküvőjét egy apatini ifjú hölgyvel, a napokban Prágában agyonlőtte magát. Teitének oka ismeretlen.

Hatósági mézszárszék Zomborban. *Trenka* zombori városi főkapitány közölte, hogy a báró Vojnits-utcában a volt Gain Vászó-féle mézszárszék helyiségében hatósági mézszárszék nyílt meg, ahol a városi hatóság juh húst mérlet ki az alábbi árak mellett: I. rendű *birka* hus klg.-ja 280 K, II. rendű 240 K, I. rendű *ürühus* klg.-ja 280 K, II. rendű 240 K, I. rendű *bárnyhus* klg.-ja 280 K, II. rendű 240 K.

Halálozások. Öv. *Pollák* Jakabné a napokban meghalt. Nagy részvételt temették el.

Klein Sándor bajai földbirtokos a napokban meghalt. A derék, törekvő férfit a lakosság közrészvételével temették el. Özvegyén kívül leánya és fia gyászolja.

Christ László, *Christ Béla* fia Ujvidéken 9 éves korában meghalt.

Fischer Nándor zombori fürdőbérlet a napokban 28 éves korában meghalt.

Bodor Mariska óbecsén 20 éves korában meghalt.

Óbecse községi képviselőtestülete a napokban alakult meg újra. Megválasztottak: Dr. Balaton Gyula főszolgabíró, Kovács Ferenc plébános, Jauch Ferenc plébános, dr. Alföldi Béla járásorvos, Jelcsics Iván g. k. plébános, dr. Martinovits Pál ügyvéd, Zsivkov Sándor, Vuics Vélkó, Rácz Ferenc és Szmik Gyula. Pótlagok lettek: Anolyevics István, Milovánov Lyubó, Bartusz György, Gortva István, Füleky János, Kiss István.

A vasúti menetrendben néhány nap óta ismét változás állott be. A vonatok nagy része újból a rendes menetrend szerint közlekedik.

Vértesi társaság Zomborban. Mennyi hideg és rideg ember van a társadalomban, arról nem lehet kétkedni. Az életviszonyok is hatnak az emberi lélekre, de sok függ a természettől is. Akármiképpen is álljon azonban a dolog, az már bizonyos, hogy mindenkinek jólesik, ha közlékeny, szeretetreméltó egyenekkel találkozik az életben. Egy ilyen tiszteletreméltó, kedves, vonzó férfiú *Vértesi Károly*, az ismert zombori ügyvéd és író. A kölcsonös megértés, az összetartás érdekében már sokat fáradozott a társadalom körében. Ezen erényeinek a gyümölcse többi közt a Zomborban most megalakult Asztaltársaság, melyet az ő nevével neveztek *Vértesi Károly Asztaltársaságának*. E hó 17. alakult meg 30 taggal. Einöke a *Vértesi*, alelnök *Lénárd* János adótárnok, titkár *Bagó Géza* megyei árvaszéki ülnök, pénztáros *Cetli* Dezső takarékpénztári hivatalnok, gondnok *Tápay* Lajos. Választmányi tagok: *Rencseder* Lajos állatorvosi felügyelő, *Gaál* Miklós adóhivatali pénztáros, *Simonyi* József városi ellenőr. A társaság célja a tagoknak nyújtani kellemes szórakozást, ápolni az egyetértést, a tagokat viszártarian más káros kirucanásoktól a saját otthon megalapításával. A tagdíjak kizárólag *hazafias és jótékony* célra fordítanak. Az alapszabályok felküldetnek a belügyminisztériumhoz megerősítésre. A társaság saját helyisége a Farkas-féle vendégfogadóban van, Flórián utca 1.

A szabadkai izraeliták és a hustilalom. Dr. *Klein Adolf*, a szabadkai zsidó hitközség elnöke kérvényt nyújtott be a tanácshoz, melyben azt kéri engedné meg a tanács hogy a kóser-mészárszékben a zsidók részére pénteken is árulhassanak marhahúst. A vallásos zsidók ugyanis szombatban a vallásuk parancsa szerint semmit sem vehetnek, de nem is főzhetnek. A hust és más eledelt így már pénteken kell elkészíteniük. A tanács legközelebbi ülésén fog a kérelemmel foglalkozni.

Nádasy szintársulata a téli idényt alighanem Szabadkán és Ujvidéken fogja tölteni. A jeles társulat érdekében sokat fáradozott *Mathovits Béla* főispán, aki a szabadka—ujvidéki szinikörzetet szeretné létrehozni. Ha ez sikerül, akkor *Mádasi* társulatát a legkiválóbb erővel látogatja el.

Egy szabadkai tiszt szerelmi drámája. Bécsből jelentik: A VIII. kerületi Tiebergasse 19. számú házban szombat este tragikus befejezést nyert egy fiatal pár szerelmi regénye. *Gläser* Sándor, a szabadkai 8. huszárezred tartalékos hadnagya egy revolverlövélssel megölte szerelmét, *Ilger Fricit*, *Ilger Gábor*, a »Kikeriki« című élclap tulajdonosának leányát, azután önmaga ellen fordította a fegyvert, melynek egyetlen lövése őt is megölte. Hátrahagyott leveleiből megállapították, hogy már régóta foglalkoztak a kettős öngyilkosság tervével, mert családjuk nem akart beleegyezni házasságukba. *Gläser* szombat délután érkezett Bécsbe, mindjárt felkereste *Ilger*-ket és néhány órával később elkövette a borzasztó tettet. A helyszínén megjelent egy katonai és rendőri bizottság, amely jegyzőkönyvet vett fel az esetről, azután a huszárhadnagy holttestét a katonai kórházba, a leányét pedig a bécsi közpórház halottas kamrájába szállították. *Ilger Gábor*, a ki most Svájcban tartózkodik, táviratilag értesítették a szerencsétlenségéről.

A siketnémák szegedi intézete számadásait *Klug Péter* igazgató hozzánk küldött jelentésében ekként ismerteti: Az intézet fenntartási költségeinek biztosítása különösen ez évben — amikor a társadalomnak teljes áldozatkészségét a háborúval szorosan összefüggő társadalmi feladatok foglalták le — állította nagy feladat elé a felügyelő-bizottság. Megkeresésünkre a nm. vall. és közokt. minisztérium 4000, a nm. földmívelésügyi minisztérium pedig 1000 kor. segélyt utalványozott. Bács-Bodrog vármegye közséjei, Csongrád vármegye, a magyar államvasutak igazgatósága, a szegedi állami gyermekmenhely, Szeged, Hódmezővásárhely, Szabadka, Magyar-kanizsa, Ujvidék, Zenta, Makó városok, Csongrád nagyközség és gróf Esterházy Miklós Móric, a Szeged Csongrádi Tp és az első Magyar Áll. Bizt. Társaság az előző évekhez hasonló áldozatkészséggel támogattak az intézetet; ugyszintén érkeztek be kisebb adományok is. Ennek dacára is azonban 8000 koronát meghaladó összeggel csökkentek az intézet bevételei s az anyagi egyensúly a csökkent létszám mellett is csak a kiadásoknak a legminimálisabbra való lefokozásával volt fenntartható. Beszámítva a múlt évi készpénz és kötvény áthozatalt, bevétel volt 43669 87 K. kiadás volt: 43592 74 K. Mivel azonban a kiadási tételbe a 14045 K 96 ft kitévő kötvények is beszámítottak, tényleges kiadás volt 29546 78 K. Ez összegből a rendes növendékek ellátására és segélyezésére fordított 19239 58 K, a foglalkoztatottak ellátására és segélyezésére pedig 2586 07 K, a fennmaradó 7721 13 K pedig az intézet dologi szükségleteinek s a szolga fizetésének fedezésére szolgált. A fb. rendkívüli munkásságának eredménye, hogy a folyó évi segélyekkel együtt az intézet 14 évi fennállása óta immár 223534 71 korona segélyben részesültek az intézet növendékei.

A Magyar Pantheon címmel egy igen érdekes munka jelent meg a könyvpiacra, amely hatenként sorozatos füzetekben fogja közölni a nagy világháborúban résztvevő katonák arcképeit, rövid életrajzát. A lap szerkesztősége ország-szerte felhívást tesz közzé, hogy azon családok, akiknek hozzátartozóik a harctéren vannak, kitüntetések kaptak, megsebesültek, elűnnek, hadifogságba estek, hősi halált haltak, vagy egyéb jótékonyági aktióban vesznek részt küldjék be a szerkesztőség címére az arcképet és a reávonatkozó adatokat. Cím: Magyar Pantheon szerkesztősége Bpest. V. Csáky utca 36. A lapot a szerk. bizottság megbízásából szerkeszti *Furó* Lajos. Előfizetési ár 12 kor. Egyes szám 30 fillér. Kapható minden dohánytözsdeben.

Uj vasúti terv. A keresk. miniszter elő-munkálattal engedély adott a *Magyar bank és kereskedelmi részvénytársaságnak Ujvidék* város valamely alkalmas pontjából kiindulól *Ófutam*, *Ujfutam*, *Begecs*, *Dunagálos*, *Dunacséb*, *Opalánka* és *Palánka* községek érintésével *Upalánka* község valamely alkalmas pontjig vezetendő keskeny, esetleg szabványos nyomtávú saját üzemű villamos helyi érdekű vasútvonalra.

Hólyagos himlő Szilbácson. Szilbácson — mint nekünk írják — hólyagos himlőt állapítottak meg. A rémes járvány áldozatot is szedett. A veszedelem tovafejődését dr. *Czibur* Károly bulkeszi községi orvos gyors és céltudatos közbevetése és *Zarándy* jegyző helyénvaló köz-igazgatási intézkedése akadályozta meg. A járvány elfojtásában dr. *Payer* Ferenc és dr. *Dembitz* Sándor is közreműködtek.

A Dunába lökték. *Jánovszky* János keskefahérvári lakost, miközben Baján a dunaparton sétált, egy ismeretlen ember a folyamba lökte. Már majdnem elmerült, amikor segítségére sietett *Kovács* halász és kimentette. A tettes kiderítése iránt megindították a nyomozást.

KÖZGAZDASÁG.

A gazdák kínálata. A haditermény r.-t. tudomására jutott, hogy egyes esetekben bizományosai a gazdák által nekik felajánlott gabonamennyiségek vásárlását visszautasították azzal az indoklással, hogy vételi megbízásuk mennyiségileg kimerült. A haditermény r.-t. felhívta ennek folytán bizományosait, hogy ily esetekben tegyenek azonnal jelentést a r.-t.-nál, mely a szükséges utasításokat a felajánlott mennyiségek átvételét illetőleg azonnal meg fogja adni. Hasonlóképp jogukban áll az eladó gazdáknak is, hogy ily esetekben a haditermény r.-t. hoz forduljanak, a mely az átvételt célzó rendelkezéseket ha adék nélkül meg fogja tenni.

A korpatermelés. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület fölterjesztést intézett a földmívelésügyi miniszterhez aziránt, hogy állapítsa meg a lisztgyártás melléktermékeinek, főként pedig a korpaélékek legmagasabb árát és hogy a magyar malmok korpatermelését — figyelemmel e cikknek a mezőgazdaság szempontjából való jelentőségére — kizárólag a gazdák részére biztosítsa. A kormány a kérelmet legutóbb kiadott rendeletével teljesítette.

Sertésvész. Bácsmegegyében a múlt héten eme helyeken állapították meg sertésvész: *Gombos*, *Doroszló*, *Bácsszentiván*, *Bajmok*, *Mélykut*, *Bácsordas*, *Militics*, *Paripás*, *Óverbász*, *Torzsa*, *Ujverbász*, *Péterréve*, *Palánka*, *Kiszács*, *Piros*, *Temerin*, *Tisztaistvánfalva*, *Mohol*, *Nemesmilitics*, *Zenta*, *Ujvidék*, *Zombor*, *Szabadka*.

Az aranka irtása eddigelé a fertőzött helyek lekasztása vagy letarlózása, szalmával vagy törekekkel történő évelése, maró mésszel, kénsavval, petroliummal, vasgálicccsal való permetezése és utóbb történő felásása útján történt. De az irtásnak mindezen módjai, vagy túlságos drágák vagy nem vezettek a kellő eredményre. Sok kísérletezés után végre sikerült vegyi anyagokból egy oly szert előállítani, a mellyel az aranka a legegyszerűbb és legolcsóbb módon kipusztítható. A szer, a melynek neve *OXALMORT*, egy folyadék, mellyel a fertőzött helyeken az arankát permetezzük s az meleg, száraz időben már egy pár óra múlva teljesen elpusztul. Maga a here, ha az aranka még nem tette tönkre, rövid időn belül kihajt és visszanyeri eredeti termőképességét.

Szerkesztői üzenetek.

Kérelem a földbirtokos osztályhoz. Lapunk földbirtokos előfizetőit és barátait arra kérjük, hogy a termés mennyiség és minőségbeli eredményéről pontos adatokat tartalmazó tudósításokat küdjenek nekünk. Nagy érdek kívánja, hogy a bácsmegegyei termésközlő ne elfogult körök-ből származó és gyakran irányzatossággal értesítések jelenjenek meg; hanem, hogy maga a birtokos-osztály mutassa be a helyzet hű képét.

W. L., Baja. Már hónapokkal ezelőtt ismeretlen helyre költözködött.

J. M., Topolya. Meglesz.

M. T., Bácsalmás. Azt hisszük hogy e hó végéig Baján lesz.

H. V., Gombos. Zomborból küldték be nekünk. Jó kézből kaptuk.

St. Gy., Hódság. Részletekbe nem bocsátkozhatunk. Könnyen megérthető. Majd a háború után.

»Mikor lesz már vége?« Nem közölhető.

»Egy kis leány keserve.« Nem közölhető.

V. M., Zenta. Zomborban lakik. De most valószínűen babapusztai birtokán lesz. Azt hisszük teljesíti a kérelmet.

K. G., Jánosalma. Katonai ügyben nem igen vállalkoznak a képviselők. Önnek is tehát kevés kilátása lehet.

Sz. B., Titel. Ha teljen fölszerelve kapjuk, akkor megkísérleljük.

T. J., Zombor—Balonalmádi. A cím közelebbi meghatározása elmosódott a levelezőlapon. Sziveskedjék újból megírni, hogy nyomban intézkedhessünk.

W. G., Baja. Szivesen küldjük utánna. Sziveskedjék a pontos címet megírni.

L. T., Zombor. Nagybaracska tiszta magyar község. 4200 lakosa közül alig 200 a német. Szerb csak néhány van. A németek és magyarok rom. katolikusok. Az izraeliták száma körülbelül 100.

S. T., Mélykut. A pénztézetet közvetlenül továbbra is *Szutrély* orsz. képviselő irányítja. Hozzá forduljon.

A kiadásért felelős: **Pető Lajos.**

Olcsó pénzt 5-75—6% kamattal gyorsan közvetít ifj. **Thalheimer Lajos** bankbizományos, a torzsai Takarékpénztár titkára Torzsán.

A szabadkai SZÉCHENYI fiúnevelő Intézetbe felvétetnek

középiskolai tanulók. A havi tartásdíj az új iskolai évben 90 korona. Prospektust küld az Intézeti igazgatóság. Szabadka VI. kör István utca 79. szám. 2-1

Billiárdasztalok

modernnek, újak és használtak, valamint fordíthatók **Zeneautomaták, tivolijátékok, sorapalok és Wertheimcassák** — jutányosan **részletfizetésre** is kaphatók. — Kivánatra árjegyzék!

Schmidt János

52-51

Bácsfeketehegy. (Telefon sz. 9)

SZLÁVY OSZKÁR

vas-, szerszám és kony-
haberendezési üzlete

ZOMBOR,

Kossuth Lajos (Fő-) utca 7.

(a takarékpénztár mellett)

Telefon: 15.

Állandó raktárt tart és versenyképes áruk mellett szállít:

hengerelt **rud** és **idomvasat**, durva és finom **lemezt**, horganyozott **vaslemezt**, sodronyszegető **vashuzalt**, **fehér bádogat**, kereskedelmi öntvényt,

épület- és butorvasalásokat,

mindennemű **csavarokat**, **szekér- és hintótengelet**, **lópatkót**, **patkósarkot**, valamint az összes **vas- és vasárucikket**

Nagy raktár:

tűzhely, kályhák **konyhaberendezés** és **szerszámcikkekben**.

Állandó raktár:

kovács-, porosz- és kocsz-szénben.

„Kordován”-

bőrlemez (tetőlemez), szagtalan viharálló **tűzbiztos fedőlemez**.

„Valisan”

amerikai pormentesítő **olaj** egyedüli elárúsítója Zombor és környéke részére.

Hoffman Mihály Özvegye

== lakásberendezési vállalata ==
SZABADKÁN.

Olcso áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat**.

TELEFON 400.

ALAPITTATOTT 1876

Felsőkabol községe.

1636. szám kig. 915

A zombori Elefánt-szálloda.

A jóhírű zombori Elefánt-szállodát átvettem.

Ujjonnan berendezett **szobák**, jó **konyha**, hamisítatlan **italok** állnak rendelkezésére **tisztelt vendégeimnek**.

Pontos és gondos kiszolgálás.

Grünbaum Aladár.

Versenyárgyalási hirdetmény.

Felsőkabol község előjárósága a község részére szükséges

tűzifa és pirszén

szállítás biztosítására 1915. évi **augusztus hó 1-ig** benyújtandó írásbeli ajánlatok alapján versenyárgyalást hirdet.

A szállítandó fa mennyisége 50 erdei öl első rendű gyertyán, bükk vagy cserhasáb tűzifa és 50 métermázs első rendű pirszén.

A szállítandó tűzifa és pirszén érkezhetik vasuton Sajkásszentiván vasut állomásra avagy hajón a karlócai komphoz, esetleg nagyobb víz állás esetén a Spirta féle cserép égetőhöz, a honnan a tüzező anyagoknak rendeltetési helyére való elszállításáról a község maga gondoskodik.

A szállítás halárdeje 1915. évi szeptember hó 1-seje.

Az ajánlattevők ajánlataikkal a végleges döntésig kötelezettségben maradnak.

A szállítás oda ítéltése felett a község előjárósága dönt.

Felsőkabolon, 1915. évi július hó 21-én.

Szaghmeiszter János
jegyző.

Zsivánov Péter
bíró.

Hirdetések

felvétetnek a kiadóhivatalban
BUDAPEST, Terézkörut 2.

Az egész vármegye tudja már, hogy

Soós Károly artézi fürdője Óbecsén

az egészségesnek és a betegnek egyaránt **kincset ér.**

Udit, frissit, erősít! Az elpetyhüdt testben az elsőfürdés után friss vér kering.

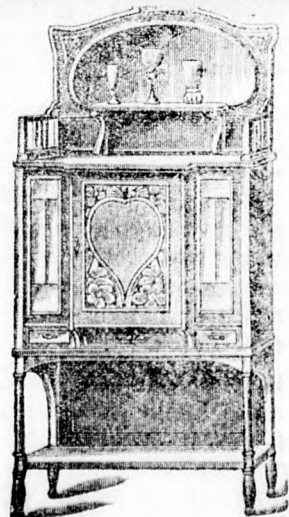
Gőz- és kádfürdők. Tiszta, csinos, új berendezés.

Kedvezményes jegyek! — A legjobb időbeosztás!

JEGYESPÁROK FIGYELMÉBE!

MENRATH L. és FIA BÚTORHÁZA

o UJVIDÉK KOSSUTH LAJOS-UTCZA 46-48. SZÁM. o

:- Rendkívüli nagy választék mindennemű :-

bútorban,

egyszerű valamint művészi kivitelben.

Szőnyegek. — — Függyönyök.

Állandó bútorkiállítás.

== Jutányos áruk! ==

ALAPITTATOTT: 1843. — TELEFON: SZÁM 87.